

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/243/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112211481
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6112211481.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený: Advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, za ktorú koná ako advokát prokurista JUDr. Alexander Kasatkin, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: J. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX B. B., F. X., o návrhu na zaplatenie 331,94 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/114/2012-32 zo dňa 26. 06. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 331,94 eur s úrokom z omeškania. Žalovaná pohľadávka predstavuje vyfakturovanú zmluvnú pokutu. Zmluvný predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli medzi sebou zmluvu o pripojení s dodatkom, v ktorom si zmluvné strany dohodli zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 EUR pre prípad, že odporca poruší niektorú zo zmluvných povinností (ktoré sú uvedené v dodatku ku zmluve). Porušenie zmluvných povinností je uvedené v dodatku ku zmluve. Ak navrhovateľ uvádza, že porušením povinnosti je to, že odporca riadne a včas nezaplatil vyfakturovanú cenu za poskytnuté služby a v dôsledku tejto skutočnosti pred uplynutím doby viazanosti druhý účastník zmluvy pristúpil k vypojeniu SIM karty z prevádzky, bolo povinnosťou navrhovateľa predložiť na tieto tvrdenia dôkazy. Pokiaľ tak navrhovateľ neurobil (nepredložil faktúry na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické služby, nepredložil doklad o vypojení SIM karty z prevádzky), navrhovateľ nepreukázal, že odporca porušil zmluvnú povinnosť a ktorú konkrétnu zmluvnú povinnosť porušil. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno, súd návrh navrhovateľa voči odporcovi zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi ustanovenými v § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/, § 205 ods. 2 písm. c/, d, f, ďalej ust. § 43 ods. 1, § 120 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Uviedol, že konštatovanie súdu prvého stupňa, že „ak navrhovateľ uvádza, že porušením povinnosti je to, že odporca včas a riadne nezaplatil vyfakturovanú cenu za poskytnuté služby a v dôsledku tejto skutočnosti pred uplynutím doby viazanosti druhý účastník zmluvy pristúpil k vypojeniu SIM karty z prevádzky, bolo povinnosťou navrhovateľa predložiť na tieto tvrdenia dôkazy“, je nesprávne. Podľa jeho názoru ho mal súd prvého stupňa vyzvať, aký konkrétny dôkaz by súd prvého stupňa považoval za dostatočný. Uviedol, že súdu prvého stupňa

zaslal všetky podklady, ktoré mu boli poskytnuté od jeho právneho predchodcu, a to vrátane faktúry, v ktorej bola vyúčtovaná zmluvná pokuta za porušenie povinností odporcu. Odporca porušil ustanovenia Zmluvy o pripojení tým, že neuhradil plnenie za poskytnuté telekomunikačné služby, na základe čoho bol jeho právny predchodca nútený vypojiť jeho SIM kartu z prevádzky. Odporca tak nedodržiaval podmienky, na ktoré sa zaviazal v Zmluve o pripojení a to konkrétne, že nedá jeho právnenému predchodcovi podnet na odstúpenie od Zmluvy o pripojení. Na základe uvedeného vznikol jeho právnenému predchodcovi nárok na zmluvnú pokutu. Nie je mu známe, akým spôsobom mal preukázať tú skutočnosť, že odporca neuhradil riadne a včas za poskytnuté služby ako aj porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s jeho právnym predchodcom. Odporca doposiaľ dané tvrdenia nerozporoval a teda ich možno považovať za zhodné skutkové zistenia. Súd prvého stupňa mu odňal možnosť konať pred súdom, keď považoval zhodné tvrdenia účastníkov za skutočnosti nepreukázané navrhovateľom resp. neúplne zistil skutkový stav veci, pretože ho nevyzval, aby doplnil svoje podanie v zákonnej lehote, ale rozhodol bez toho, aby mu dal možnosť svoje tvrdenia dôkazne preukázať. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal postupom podľa ust. § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil z nasledovných dôvodov:

Okresný súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z tvrdení navrhovateľa uvedených v podanej žalobe a s ohľadom na tvrdené skutočnosti potom z predložených listinných dôkazov, a to zo Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 17. 07. 2008 uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom (č.l. 2 spisu), Dodatku k Zmluve k pripojeniu Fix z rovnakého dňa (č.l. 4 spisu), z faktúry (bez uvedenia čísla) zo dňa 08. 04. 2009, ktorou bola odporcovi vyfakturovaná suma 331,94 eur ako zmluvná pokuta (č.l. 5 spisu) a zo Všeobecných podmienok poskytnutia verejných elektronických služieb spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. (č.l. 6 - 9 spisu). Právny vzťah medzi účastníkmi konania posúdil podľa ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Návrh navrhovateľa súd zamietol, lebo navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že porušením zmluvnej povinnosti, pre ktorú žaluje odporcu o zaplatenie zmluvnej pokuty, je nespĺnenie si povinnosti odporcu riadne a včas uhradiť cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho bola SIM karta vypojená z prevádzky. Bolo povinnosťou navrhovateľa predložiť na tieto tvrdenia dôkazy. Navrhovateľ ale nepreukázal, že odporca porušil zmluvnú povinnosť a ktorú konkrétne zmluvnú povinnosť porušil.

Podľa § 101 ods. 1 OSP, „účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu“.

Podľa ust. § 120 ods. 1 OSP, „účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.“

Podľa ust. § 120 ods. 3 OSP, „ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov“.

V sporovom konaní sa uplatňuje prejednáca zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich neuplatnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena

je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a 120 ods. 1 vety prvej OSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť v konaní preukázaná vôbec).

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

Okresný súd právny vzťah účastníkov konania posúdil podľa ust. § 544 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

Podľa ust. § 544 ods. 1 OZ, „ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda“.

Podľa ust. § 544 ods. 2 OZ, „zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia“.

Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba prevzali, a to aj vtedy, keď porušením povinností škoda nevznikla.

S ohľadom na uvedené, ak sa navrhovateľ (veriteľ) domáha v konaní zaplata zmluvnej pokuty, má povinnosť tvrdenia v tom, že s odporcom (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol odporcovi určité plnenie a že odporca za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, navrhovateľ uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

Navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že odporca jeho tvrdenie, že neuhradil riadne a včas za poskytnuté služby ako aj porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu s jeho právnym predchodcom, nerozporoval, a teda ich možno považovať za zhodné skutkové zistenia. Súd prvého stupňa mu mal odňať možnosť konať pred súdom, keď považoval zhodné tvrdenia účastníkov za skutočnosti nepreukázané navrhovateľom resp. neúplne zistil skutkový stav veci, pretože ho nevyzval, aby doplnil svoje podanie v zákonnej lehote, ale rozhodol bez toho, aby mu dal možnosť svoje tvrdenia dôkazne preukázať.

Vo vzťahu k uvedenému tvrdeniu navrhovateľa odvolací súd udáva, že pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, namietať v opravnom prostriedku správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.). Navrhovateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré malo spočívať v tom, že súd prvého stupňa považoval zhodné tvrdenia účastníkov za skutočnosti nepreukázané navrhovateľom, konkrétne poukazujúc na to, že odporca nerozporoval jeho tvrdenie ohľadom toho, že neuhradil riadne a včas cenu za poskytnuté služby. V sporovom konaní si súd môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov v zmysle ust. § 120 ods. 3 OSP, avšak uvedené ustanovenie dáva súd iba možnosť (nie povinnosť) tak urobiť. Aby bola daná možnosť postupu podľa uvedeného zákonného ustanovenia, o zhodnom tvrdení účastníkov nemôže mať súd žiadne pochybnosti. Zo zápisnice z pojednávania pred prvostupňovým súdom zo dňa 26. 06. 2012 odvolací súd nezistil také konkrétne vyjadrenie odporcu, ktorým by jednoznačne tvrdil, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Za takéto nemožno

bez ďalšieho považovať jeho vyjadrenie, že je „si vedomý povinnosti zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu“. V danej veci tak nebol dôvodný postup súdu podľa ust. § 120 ods. 3 OSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkových stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov.

Odňatie možnosti konať pred súdom nemožno vidieť ani v tvrdení navrhovateľa, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože ho nevyzval, aby doplnil svoje podanie v zákonnej lehote, ale rozhodol bez toho, aby mu dal možnosť svoje tvrdenia dôkazne preukázať. V rámci dokazovania sa vytvára skutkový podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ustanovenie § 120 ods. 4 OSP ukladá súdu povinnosť poučiť účastníkov, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Nie je povinnosťou súdu vyzývať účastníkov na „doplnenie podaní“ v zmysle ust. § 43 ods. 1 OSP tak, ako sa nesprávne domnieva navrhovateľ.

Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu (§ 219 ods. 2 OSP). V danej veci navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno týkajúce sa ním tvrdenej skutočnosti, a to, že odporca porušil zmluvné povinnosti. Pokiaľ chcel byť navrhovateľ v konaní úspešný, mal prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania a na svoje tvrdenia (o porušení zmluvných povinností zo strany odporcu) mal označiť relevantné dôkazné prostriedky. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, lebo úspešný odporca nepodal návrh, neúspešnému navrhovateľovi nevzniklo právo na náhradu trov.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.